

Broj: 01,02,03,03/11,04/6-05-1-1578/23

Sarajevo, 22. 7. 2024.

BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

PRIMLJENO:	31.07.2024		
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj priloga

R

Izvještaj sa službenog putovanja

2. zasjedanje euromediterskog i zaljevskog

Parlamentarno – ekonomskog foruma PAM-a,

Marakeš, Kraljevina Maroko, 11. i 12. 7. 2024.

Predsjedavajući Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine (PSBiH) Nebojša Radmanović, predsjedavajuća Delegacije PSBiH u Parlamentarnoj skupštini Mediterana Rejhana Dervišević i zamjenik predsjedavajuće Delegacije Vlatko Glavaš, te predsjedavajuća Zajedničke komisije za ekonomske reforme i razvoj PSBiH Ermina Salkičević – Dizdarević učestvovali su na Drugom zasjedanju euromediterskog i zalivskog Parlamentarno–ekonomskog foruma Parlamentarne skupštine Mediterana, koji je održan 11. i 12. 7. u Marakešu (Kraljevina Maroko).

Parlamentarno – ekonomski forum, koji su zajednički organizirali Parlamentarna skupština Mediterana i Dom odbornika Kraljevine Maroko, okupio je parlamentarce, institucionalne partnere ove multilateralne parlamentarne organizacije, te ekonomske eksperte iz javnog i privatnog sektora s ciljem razmjene mišljenja, stavova i dobrih praksi o aktuelnim ekonomskim pitanjima i izazovima s kojim se suočavaju zemlje euromediterskog i zalivskog regiona. Cilj Forum-a bio je prezentacija rješenja aktuelnih izazova proizvodnje i distribucije čiste i održive energije u regionima Parlamentarne skupštine Mediterana, kao i regionalnih rješenja za podršku preduzetništvu, malim i srednjim preduzećima i ekonomskom rastu u euromediterskom i zalivskom regionu.

Učesnike Forum-a pozdravili su predsjednik Parlamentarne skupštine Mediterana i predsjednik Doma odbornika Kraljevine Maroko Enaam Mayara, predsjednik Predstavničkog doma Kraljevine Maroko Rachid Talbi El Alami, kao i predsjednici parlamenta država članica Parlamentarne skupštine Mediterana, među kojima i predsjedavajući Predstavničkog doma PSBiH Nebojša Radmanović.

U obraćanju predsjedavajući Predstavničkog doma PSBiH Nebojša Radmanović istaknuo je da diverzifikacija izvora energije i smanjenje zavisnosti od fosilnih goriva predstavljaju složene zadatke koji zahtijevaju ulaganja, tehnološke inovacije i međunarodnu saradnju, ali su izuzetno važni koraci u procesu smanjenja negativnog uticaja na okoliš i stvaranja zdravijeg i čistijeg svijeta za generacije koje dolaze. Ukazao je na značaj malih i srednjih preduzeća koja mogu biti pokretači procesa tranzicije ka zelenoj energiji, a za šta je potreban sistematski i regionalni pristup. Na kraju je naglasio da je ovaj forum odlična platforma za razmjenu ideja i praksi, te da je od ogromne važnosti da zakonodavci iz različitih država imaju mogućnost da razgovaraju okupljeni na jednom mjestu.

U okviru Foruma predsjedavajući Predstavničkog doma PSBiH Nebojša Radmanović sastao se s predsjednikom PAM-a Enaamom Mayarom, koji istovremeno obavlja i dužnost predsjednika Doma odbornika Kraljevine Maroko. Glavne teme bilateralnog susreta bile su zajednički izazovi s kojima se susreću članice PAM-a kao i unapređenje odnosa dvije zemlje.

Na marginama Parlamentarno-ekonomskog foruma u Marakešu održan je i sastanak Koordinacionog vijeća za prošireni savjetodavni odbor Ženskog parlamentarnog foruma Parlamentarne skupštine Mediterana, na kojem je učestvovala predsjedavajuća Delegacije PSBiH u Parlamentarnoj skupštini Mediterana Rejhana Dervišević.

Obraćajući se učesnicima sastanka, poslanica Dervišević izrazila je poštovanje prema naporima koje Ženski parlamentarni forum PAM-a ulaže u rješavanje problema rodne ravnopravnosti u regionu Mediterana, ali i ukazala na činjenicu da je, imajući u vidu četiri osnovna parametra rodne ravnopravnosti: obrazovanje i zdravlje žena, te njihovo učešće u ekonomiji i politici, u mediteranskom regionu postignut zanemarljiv napredak, posebno u područjima Bliskog istoka i Sjeverne Afrike.

Rejhana Dervišević pozdravila je aktivnosti Parlamentarnog foruma žena PAM-a na promociji i jačanju uloge žena u društvu, ekonomiji i politici, s posebnim naglaskom na položaj žena u područjima zahvaćenim sukobima, te kazala da je borbu za rodnu ravnopravnost u društvu moguće pratiti na dva nivoa: na idejnou i na nivou konkretnih pravnih akata.

„Na idejnou nivou, borci za rodnu ravnopravnost njeguju ideal demokratskog i slobodnog društva u kome žene i muškarci imaju jednake mogućnosti. Taj ideal predstavlja težnju da se stvori svijet u kome nijedan element u tim odnosima neće biti takav da umanjuje slobodu,

dostojanstvo i pravednost tih odnosa. Na pravnom nivou, obaveza države je da se prava i slobode utvrđene ustavom i zakonima poštaju, kako bi se ostvarila vladavina prava i socijalna i rodna ravnopravnost“, rekla je Dervišević i upozorila na teškoće u prevazilaženju disproporcije između usvojenih zakona u ovoj oblasti i njihove primjene.

Na kraju izlaganja predsjedavajuća Delegacije PSBiH u PAM-u Rejhana Dervišević ukazala je na potrebu da žene daju i lični doprinos u borbi za ostvarivanje svojih prava u društvu. „Svako ko se poziva na svoja prava treba da preispita i svoje dužnosti i odgovornosti. Zato je u ženama potrebno izgraditi svijest i o vlastitoj odgovornosti“, zaključila je Dervišević obraćanje na sastanku Koordinacionog vijeća Ženskog parlamentarnog foruma PAM-a.

Na sastanku su razmotreni strateški prioriteti Ženskog parlamentarnog foruma PAM-a za period do 2026. godine, s posebnim fokusom na jačanje saradnje s ekonomskim organizacijama i stručnjacima kako bi se Ženskom parlamentarnom forumu pružili svi potrebni alati za postizanje potpune ekonomske osnaženosti i nezavisnosti žena u euromediterskim i zalivskim regijama.

Predsjedavajuća Delegacije PSBiH u Parlamentarnoj skupštini PAM-a Rejhana Dervišević održala je i bilateralni sastanak s članovima Delegacije Parlamenta Republike Italije u PAM-u, predvođene šefom te delegacije i predsjednikom Stalnog komiteta PAM-a za ekonomsku, socijalnu i saradnju u oblasti okoliša poslanikom Giuliom Centemerom.

Tokom razgovora članovi Delegacije Parlamenta Republike Italije, u kojoj su bili i poslanica i izvjestiteljica PAM-a za politička pitanja i pitanja sigurnosti Deborah Bergamini, te senatorice Republike Italije Ada Lopreiato i Simona Petrucci, interesirali su se za situaciju u Bosni i Hercegovini, kao i za proces evropskih integracija naše zemlje.

Kazali su kako sve institucije Republike Italije snažno podržavaju Bosnu i Hercegovinu i proces proširenja Evropske unije na države Zapadnog Balkana, te naglasili da će Italija, kroz razvoj bilateralnih odnosa i u okviru međunarodnih multilateralnih parlamentarnih organizacija i foruma, nastaviti pružati političku i tehničku podršku procesu evropskih integracija BiH.

Zahvaljujući se italijanskim kolegama na podršci koju ta zemlja pruža Bosni i Hercegovini, predsjedavajuća Delegacije PSBiH u PAM-u Rejhana Dervišević kazala je kako je članstvo naše zemlje u EU jedan od najvažnijih vanjskopolitičkih ciljeva, te izrazila uvjerenje da će

institucije EU i u narednom mandatu podržavati i pomagati proces proširenja na države Zapadnog Balkana.

Na sastanku je zajednički ocijenjeno da su odnosi dvije države dobri i prijateljski, te naglašeno da postoji proctor za još bolju ekonomsku saradnju, kao i saradnju između Parlamentarne skupštine BiH i Parlamenta Republike Italije.

Drugi dan Parlamentarno – ekonomskog foruma u Marakešu bio je posvećen temama preduzetništva u digitalnom svijetu i izazovima vještačke inteligencije, inovacijskim mrežama za preduzetništvo i pravima intelektualnog vlasništva kao ključu prosperiteta i ekonomskog rasta u euromediterskim i zalivskim regijama.

Detaljno je obrađena tema ekonomskog rasta i razvoja s posebnim osvrtom na vještačku inteligenciju (AI), te je pojašnjeno kako AI može uticati na povećanje konkurentnosti malih i srednjih kompanija, ali i na razvoj samog preduzetništva, na radna mjesta prilikom primjene automatizacije i na dinamiku razvoja finansijskog sektora.

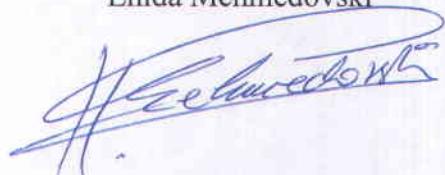
Na poziv generalnog sekretara Parlamentarne skupštine Mediterana Sergia Pazzia, predsjedavajuća Zajedničke komisije za ekonomske reforme i razvoj PSBiH Ermina Salkičević – Dizdarević učestvovala je na Drugom zasjedanju euromediterskog i zalivskog Parlamentarno–ekonomskog foruma PAM-a, te iznijela nekoliko stavova koji su u završnoj riječi, kao i na marginama same konferencije, posebno podržani. Kada je riječ o AI, istaknula je da su rješenja koja nudi vještačka inteligencija kvalitetna u mjeri u kojoj su kvalitetni inputi samog algoritma, a koji u konačnici zavise od ljudskog faktora. S tim u vezi, ljudski kapital, rast i razvoj, humanizacija procesa, zakonski propisi, zaštita potrošača, te jačanje sistema obrazovanja izuzetno su važne prepostavke za kvalitetno korištenje AI kao alata jer rješenja koja AI može ponuditi bit će kvalitetna u mjeri u kojoj su kvalitetni učesnici cijelog procesa, ocijenila je Salkičević – Dizdarević, naglasivši da glavni cilj jeste da se izbjegne odsustvo kritičkog stava prema ponuđenim rješenjima, kao i to da tehnološki napredak nije cilj sam sebi nego treba da bude alat za daljnji ekonomski rast i razvoj i pojedinačnih ekonomija i društva u cjelini.

Zasjedanju euromediterskog i zaljevskog Parlamentarno – ekonomskog foruma PAM-a, osim predsjedavajućeg Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH Nebojše Radmanovića i članova Delegacije PSBiH u Parlamentarnoj skupštini Mediterana (PAM) – predsjedavajuće Delegacije Rejhane Dervišević i zamjenika predsjedavajuće Delegacije

Vlatka Glavaša, te predsjedavajuće Zajedničke komisije za ekonomske reforme i razvoj PSBiH Ermine Salkičević – Dizdarević, prisustvovali su i: šef Kabineta predsjedavajućeg Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH Strahinja Savić, sekretar Delegacije PSBiH u Parlamentarnoj skupštini Mediterana (PAM) Enida Mehmedovski, stručna saradnica za saradnju s međunarodnim organizacijama (multilateralni odnosi) u Odjelu za saradnju s međunarodnim organizacijama Sektora za međunarodne odnose i protokol Parlamentarne skupštine BiH Una Čardžić, te prevodilac za francuski jezik u Sektoru za međunarodne odnose i protokol Sekretarijata Parlamentarne skupštine BiH Adnan Bešić.

Izvještaj pripremila:

Enida Mehmedovski

Dostaviti:

- Kolegiju Predstavničkog doma PSBiH
- Kolegiju Doma naroda PSBiH
- Kolegiju Sekretarijata PSBiH
- Zajedničkoj komisiji za ekonomske reforme i razvoj PSBiH
- Zajedničkoj komisiji za evropske integracije PSBiH
- Komisiji za vanjske poslove Predstavničkog doma PSBiH
- Komisiji za vanjsku i trgovinsku politiku, carine, saobraćaj i komunikacije Doma naroda PSBiH
- Sektoru za odnose s javnošću Sekretarijata PSBiH
- Sektoru za međunarodne odnose i protokol Sekretarijata PSBiH

Kopija: Ministarstvo vanjskih poslova BiH